

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te RUISELEDE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Pedagogisch geheel 17202-17228

Instellingsnummer 17228

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Lore VAN DER VENNET

Adres Pensionaatstraat 23 - 8755 RUISELEDE

Telefoon 051-68.70.37

E-mail patrick.vervaeck@3span.be

Website www.dekiemruselede.be

Bestuur van de instelling VKBR

Adres Pensionaatstraat 23 - 8755 RUISELEDE

Scholengemeenschap Driespan

Adres Beernemsteenweg 117 - 8750 WINGENE

CLB Vrij CLB Tielt

Adres Grote Hulststraat 55 1 - 8700 TIELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 03-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart DE BIE

Teamleden Katrien DE ROO, Vera POLLIER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool De Kiem is gelegen in het centrum van Ruiselede. De school profileert zich als een eigentijdse dorpschool waar kinderen alle kansen krijgen om zich te ontplooien. Ze wil de kinderen een opvoeding geven en begeleiden in hun levensgroei, zodat ze kunnen ontkiemen tot talentvolle jongeren. De leerlingen komen uit de onmiddellijke omgeving en uit de naburige dorpen. De schoolbevolking is vrij stabiel. De school is gehuisvest in een modern, goed uitgerust gebouw. In het gehucht Doomkerke is er nog de basisschool 'De Linde', waarmee de school voor een aantal aspecten samenwerkt. De scholen maken deel uit van de scholengemeenschap 'Driespan'.

Op basis van het vooronderzoek van 9 mei 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het kleuterteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering, van de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en werkomgeving.

Het onderzoek wijst uit dat de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers bereiden hun thema's grondig voor. Ze gebruiken daarvoor het koepeligen planningsinstrument. Ze hebben oog voor alle ontwikkelingsdomeinen. Ze bieden de kleuters binnen de thema's gevarieerde activiteiten aan. Het domein 'getallen' komt ruimschoots aan bod, terwijl 'meten' en 'ruimte' in sommige klassen veeleer intuïtief aandacht krijgt en dus nog aan belang kan winnen. Het leerplan voor wiskundige initiatie is nog te weinig richtinggevend.

Voor muzische vorming zorgen de teamleden voor een vrij evenwichtig aanbod met aandacht voor de verschillende domeinen. De kleuters krijgen ruim kansen om te experimenteren en zich muzisch te ontplooien in een aangename en veilige sfeer. Voor beide leergebieden kunnen onderlinge afspraken de graduele opbouw nog versterken. De klassen zijn functioneel ingericht en de teamleden beschikken over de nodige ontwikkelingsmaterialen. Sommige kleuteronderwijzers kunnen nog meer uitdagende opdrachten voorzien tijdens het zelfstandig spelen. De teamleden volgen de kleuters op. Ze observeren en brengen de gegevens over in een digitaal kindvolgsysteem. Een afstemming op de na te streven (leerplan-)doelen en onderlinge afspraken kunnen de kwaliteit van de evaluatie nog verhogen. Kleuters die trager ontwikkelen, krijgen ondersteuning van de klas- en de zorgjuf.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Leerkrachten richten zich daarvoor op een onderwijsleerpakket. Vanuit eigen inzichten en ervaringen passen ze soms leerstofonderdelen aan. Door bepaalde noden zet het team extra in op 'automatisatie' en op 'kloklezen'. Realistisch en functioneel rekenonderwijs is nog niet voor alle teamleden even evident. In de meeste klassen is de binnenklasdifferentiatie goed uitgewerkt. Evaluatie vormt het uitgangspunt voor extra zorg voor sommige leerlingen, zowel in de klas als met hulp van het zorgteam.

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor muzische vorming. Het hele schoolteam koos muzische vorming als prioriteit en legt een driejarig traject af. Het is nu het derde jaar dat er bijzondere aandacht uitgaat naar dit leergebied. Het team levert de nodige inspanningen voor muzische vorming om een aanbod te realiseren dat beantwoordt aan de verwachtingen van de overheid. De school doet beroep op externe deskundigen. Voor de verschillende domeinen (beeld, muziek, drama, beweging en muzisch taalgebruik) voorzien de meeste leerkrachten een ruim gamma aan activiteiten. Ook voor media zijn er al waardevolle initiatieven, ook al is het nieuwe leerplan nog niet geïmplementeerd. De kinderen krijgen kansen tot beschouwen, exploreren, experimenteren en creëren. De directeur maakt met de teamleden afspraken over de planningsdocumenten, zo hebben ze een houvast en weten ze wat er verwacht wordt. De leerkrachten putten inspiratie uit een hedendaags onderwijsleerpakket. Dat zorgt in zekere mate voor een onderlinge afstemming en graduele opbouw. Hoe de teamleden muzische vorming kunnen evalueren is voor de meesten nog niet duidelijk, maar dit aspect wordt nog verder uitgediept.

De school investeert in de deskundigheidbevordering van het team. Ze doet dat om de onderwijskwaliteit te bevorderen. In samenspraak met het team kiest de schoolleiding elk jaar een aantal prioriteiten. De teamgerichte, pedagogische werkdagen sluiten daarbij aan. Vanuit bepaalde noden kunnen leerkrachten op individuele nascholing gaan. 'Leren van elkaar' wordt gestimuleerd, maar kan nog versterkt worden.

De school voelde de noodzaak om haar visie op evalueren bij te sturen. De nieuwe visie berust op drie pijlers: breed evalueren, gericht op groei en zorgzaam communiceren. De doelen en inzichten zijn bij het team bekend. Nu staat de school nog voor de uitdaging om deze in de evaluatiepraktijk te concretiseren, zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling.

Het directieteam bestaat uit een algemeen directeur en een pedagogisch directeur. Zij leiden de school op een democratische, participatieve wijze. Ze stellen zich laagdrempelig op. De taken zijn goed verdeeld. De algemeen directeur staat in voor administratieve en schoolorganisatorische zaken. De pedagogisch directeur staat in voor het onderwijsinhoudelijke. Samen met de directeur van 'De Linde' werkt ze prioriteiten uit. De zorgcoördinator en enkele werkgroepen vergroten het draagvlak bij bepaalde initiatieven. De schoolleiding investeert in visieontwikkeling, betreft het team en leerlingen bij de besluitvorming en staat al ver in de zorg voor haar eigen kwaliteit.

De school onderzoekt en bewaakt op een adequate wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Ze hecht veel belang aan het systematische opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Ze beschikt over alle nodige keuringsverslagen en waar nodig blijkt worden tekorten aangepakt. Een overdekte fietsenstalling en een structurele oplossing voor de te kleine eetzaal, kunnen de bewoonbaarheid nog verhogen. De school krijgt een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van de systematiek waarmee ze haar BVH-beleid voert.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school deze reglementering naleeft. Het schoolteam respecteert ook de geselecteerde overige regelgeving.

Deze doorlichting wordt zowel voor de kleuter- als de lagere afdeling afgesloten met een gunstig advies. Het schoolteam kan zelf verder de onderwijskwaliteit borgen, bijsturen en verbeteren. Het kan zich hierbij laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag. Het inspectieteam wenst dit enthousiast schoolteam verder veel succes toe bij het bieden van kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen een vrij volledig en evenwichtig onderwijsaanbod geïntegreerd binnen een thema.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers voorzien een ruim en gevarieerd muzisch onderwijsaanbod binnen de thema's. De kleuters krijgen kansen tot exploreren en experimenteren om hun muzische vaardigheden en creativiteit te ontwikkelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken het ontwikkelingsplan van de eigen
Onderwijsaanbod	onderwijskoepel om hun thema's uit te werken. Ze vertrekken hierbij vanuit
<i>Referentiekader</i>	ideeën en activiteiten en nog niet vanuit na te streven leerplandoelen.
<i>Planning</i>	De meeste parallel- of duopartners plannen gezamenlijk een nieuw thema of
<i>Evenwichtig en volledig</i>	sturen een bestaand thema bij. Het valt op dat de themavoorbereiding heel
<i>Samenhang</i>	grondig en doordacht gebeurt. Na een brainstorm zoeken de leerkrachten
<i>Brede harmonische vorming</i>	gepaste activiteiten en ze situeren deze in het vierveld van ervaringssituaties.
<i>Actief leren</i>	Per ontwikkelingsdomein gaan ze na welke ontwikkelingsaspecten ze daarbij
	kunnen nastreven. Telkens is er aandacht voor de hoekenverrijking, voor
	aangepaste boekjes in de klasbibliotheek of een leeruitstap.
	Voor weerkerende activiteiten en het aanbod in de hoeken zijn er fiches waar
	ook uitgebreid de ontwikkelingsaspecten per domein zijn opgelijst. De
	kleuteronderwijzers hebben aandacht voor de drie domeinen van wiskundige
	initiatie: getallen, meten en ruimte. Voor 'getallen' zijn er quasi dagelijks korte
	activiteiten. Voor 'meten en ruimte' kunnen de meeste leerkrachten
	voorbeelden geven waar ze binnen hun thema kansen creëren om te 'meten' of
	om het 'ruimtelijk inzicht' te ontwikkelen. Toch kunnen de domeinen 'meten en
	ruimte' nog explicieter aandacht krijgen, met als referentiekader de na te
	streven leerplandoelen. Het team beschikt over een rekenbegrippenlijst. De
	wijze waarop de leerkrachten deze gebruiken is divers.

Het onderwijsaanbod voor muzische vorming is voldoende evenwichtig. Naast muziek en beeld komen de domeinen beweging en drama en muzisch taalgebruik frequenter aan bod. De teamleden beschikken over het nieuwe leerplan mediaopvoeding, maar dit is momenteel nog niet geïmplementeerd. De leerkrachten houden een overzicht bij waar de vijf muzische domeinen in kaart zijn gebracht. Media staat daar niet bij vermeld en komt in de meeste klassen maar sporadisch voor.

De leerkrachten duiden per thema aan welke activiteiten of technieken ze aan bod laten komen. Zo hebben ze een overzicht van wat eventueel nog te weinig aandacht kreeg.

De kleuterafdeling beschikt over weinig formele afspraken om een verticale samenhang te bevorderen voor het aanbrengen van het getallen en andere wiskundige begrippen. Ook voor muzische vorming zijn de formele afspraken nog beperkt. De kleuters verwerven wiskundige inzichten op een speelse en actieve manier. Het occasioneel verwerven van inzichten in bijvoorbeeld 'de winkel' of tijdens het zelfstandig spelen, gebeurt bij sommigen nog weinig intentioneel. Of het spelen in de hoeken voor de kleuters ook effectief een uitdaging inhoudt, is leerkrachtafhankelijk.

De kleuteronderwijzers bieden de kleuters kansen om zich muzisch te ontwikkelen. Dat gebeurt voor 'beeld' met divers teken-, schilder- boetseer- en ander knutselmateriaal. De kleuters kunnen de diverse materialen exploreren en ermee experimenteren. Maar ook voor de andere domeinen zijn er voldoende activiteiten om te beschouwen, ervaringen op te doen en zich muzisch en creatief te ontplooiën.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende ontwikkelingsmateriaal om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na te streven. In het klasbeeld zijn cijfer- en getalbeelden beperkt aanwezig. De zand- of watertafel is in sommige klassen minder goed uitgerust om de kleuters te laten experimenteren met onder meer natuurlijke maateenheden en meetinstrumenten. De winkel is in een aantal klassen weinig uitnodigend of functioneel ingericht, soms ontbreekt die ook.

De klassen beschikken over een 'puzzelkast' waar de puzzels volgens moeilijkheidsgraad zijn in opgeborgen.

Voor het domein beeld is er voldoende verbruiks- en gebruiksmateriaal aanwezig. De school beschikt over aangekochte en zelfgemaakte muziekinstrumenten. De hoeken krijgen een andere invulling aansluitend bij het thema. Elke klas beschikt over een computer en heeft sinds kort ook een tablet.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De teamleden geven hun kleuters vaak directe feedback, toch kan dat bij sommigen nog uitdrukkelijker. De meeste kleuteronderwijzers hanteren klaslijsten om permanent te observeren. De teamleden bepalen zelf de onderwerpen. Die vertonen een beperkte samenhang met de vooropgestelde doelen, zijn weinig gericht op een brede ontwikkeling en zijn niet vanuit een groeimodel opgesteld. Voor wiskundige initiatie gaat het voornamelijk over het domein getallen. Er zijn weinig afspraken die zorgen voor gradatie en volledigheid. De meeste leerkrachten volgen op welk puzzelniveau het kind heeft bereikt. Vanaf de tweede kleuterklas gebruikt de school een rekenbegrippentoets. Wat muzische vorming betreft, beperkt de observatie zich tot technieken zoals knippen, de pengreep en de kindtekening. In het digitaal kindvolgsysteem brengen de teamleden de ontwikkeling van de kleuters voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen herkenbaar in kaart. Bij de overgang naar het eerste leerjaar nemen de kleuteronderwijzers een genormeerde schoolrijpheidstest af. De evaluaties geven indicaties voor verdere opvolging en ondersteuning.
Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	De teamleden informeren de ouders op verschillende manieren. Er is een huisbezoek in de grote vakantie, een infoavond in september en geregeld gaat er een briefje of mapje mee naar huis waarin er te lezen staat welk thema er gepland wordt of voorbij is. Om de betrokkenheid (en eventueel de medewerking) van de ouders te vergroten, is het uiteraard zinvoller om vooraf over het thema te communiceren. Per schooljaar zijn er twee oudercontacten, waarbij de teamleden de ontwikkeling en de vorderingen van de kleuters mondeling toelichten aan de ouders. Ook de talrijke informele overlegmogelijkheden ervaren de ouders als waardevol. Op de schoolwebsite vinden ouders beelden van activiteiten binnen of buiten de klasmuren.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzeressen zorgen voor een aangenaam en veilig klasklimaat. Het welbevinden van de kleuters staat voorop. De leerkrachten krijgen een beeld van de beginsituatie van de kleuters via de overgangsgesprekken, het kindvolgsysteem en de formele en informele overlegmomenten. Observatiegegevens geven vaak aanleiding tot extra begeleiding van sommige kleuters. Leerkrachten zorgen voor een gedifferentieerd aanbod en spelen tijdens de activiteiten gericht in op de ontwikkeling van de kleuters. De zorgjuf ondersteunt onder meer bij observaties, geeft tips aan de klasleerkracht en helpt bij de begeleiding van kleuters die trager ontwikkelen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De school behaalt goede resultaten op de eigen toetsen, op de toetsen van de onderwijskoepel en in het vervolgonderwijs. De onderwijzers bieden een volledig en evenwichtig onderwijsaanbod dat beantwoordt aan de leerplannen. Door de sterke differentiatie krijgen de leerlingen in de meeste klassen onderwijs op maat. De evaluatiepraktijk is representatief.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De onderwijzers gebruiken eenzelfde onderwijsleerpakket om een onderwijsaanbod voor het leergebied wiskunde te realiseren. Ze gaan ervan uit dat een consequente toepassing van dit leerpakket de realisatie van het leerplan waarborgt. De verschillende domeinen komen evenwichtig aan bod en de graduele opbouw is verzekerd. De week- en dagplanning zijn bij de meeste onderwijzers functioneel, concreet en overzichtelijk. Voor wiskunde staan in de meeste agenda's de lesdoelen vermeld. De meeste onderwijzers volgen vrij nauwgezet het pakket maar clusteren soms leerstofonderdelen om de leerlingen in bepaalde materies onder te dompelen. Op schoolniveau zijn er specifieke afspraken over schooleigen referentiematen en het kloklezen. Elke klas heeft een groeiboekje of onthoudmapje. Daarin staat de nieuwe leerstof gebundeld. De leerlingen leren het vlot en zelfstandig gebruiken. Op vraag van de bovenbouw besteedt het team in de lagere klassen meer aandacht aan automatisatie, zodat cijferrekenen en toepassingen vlotter kunnen verlopen. Werken aan de automatisatie gebeurt verspreid over verschillende momenten. Spelelementen worden hierin beperkt geïntegreerd. Een aantal onderwijzers start de wiskundeles vanuit een concrete en realistische probleemstelling. Anderen hebben daar minder oog voor. De systematische toepassing van de aangeleerde technieken in authentieke werkelijkheidsgerichte en functionele opdrachten, kan nog aan belang winnen.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	De nodige materialen zijn in de school aanwezig om de eindtermen te bereiken. Aan de klaswand hangen vooral de algoritmen of heuristieken die bij het onderwijsleerpakket horen. Soms ontwerpen leerkrachten eigen strategiekaarten, bijvoorbeeld voor kloklezen, metend rekenen en meetkunde. Sommige syntheseplaten zijn te klein of hangen niet op de best zichtbare plaats in de klas. De voorstelling van de referentiematen voor metend rekenen is afgesproken. Soms zijn er concrete referentiematen uitgestald, in andere klassen zijn er foto's. In een aantal klassen ontbreekt een digitale klok, ook waar het leren aflezen ervan een te bereiken doel is. Verschillende klassen beschikken over een digitaal bord. De meeste leerkrachten gebruiken het nog vooral om de instructie te versterken. Leerkrachten zetten het in mindere mate in om interactief, spelend en samenwerkend leren te bevorderen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leerkrachten geven hun leerlingen permanent persoonlijke feedback, zowel mondeling als schriftelijk. De toetsen bij het leerpakket vormen de basis voor de evaluatiepraktijk. Ze sluiten aan bij de vooropgestelde doelen. De meeste teamleden maken foutenanalyses. Die leiden tot bijsturing van het leerproces, remediëring of differentiatie in het onderwijsaanbod. In het kader van het leerlingvolgsysteem leggen de leerlingen twee keer per schooljaar een genormeerde wiskundetoets af. De resultaten van deze toetsen en de evolutie van de leerlingen worden opgevolgd door de klasleerkracht en de zorgcoördinator. In juni is er nog een eindtoets in alle klassen. Deze toets is opgesteld door de directeur, in samenspraak met de leerkrachten van elk leerjaar. Dit moet een beeld geven in welke mate de kernleerstof door de leerling verworven is. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan externe toetsen van de onderwijskoepel en behalen daar goede resultaten.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	Op het leerlingenrapport krijgen de verschillende wiskundedomeinen een cijfer. Ze komen geregeld en evenwichtig aan bod. De kinderen krijgen meestal de toetsen ter inzage mee naar huis, waardoor ouders de cijferbeoordeling beter kunnen begrijpen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Aan de hand van de informatie uit de overgangsgesprekken, de gegevens op het digitaal volgsysteem, de eigen en genormeerde toetsen en het multidisciplinair overleg (MDO), differentiëren de onderwijzers in hun aanbod. Ze zijn de eerstelijnsverantwoordelijken voor zorgverlening aan hun leerlingen en de meesten zorgen voor zoveel als mogelijk onderwijs op maat. Verschillende klassen werken na een korte klassikale instructie in niveaugroepen. Daarbij gaan de vlotte leerlingen zelfstandig aan de slag, krijgen de kinderen die er nood aan hebben verlengde instructie of extra ondersteuning door de klas- of zorgjuf. De leerkrachten gebruiken differentiatiematerialen, zowel voor de leerlingen met extra noden als voor de leerlingen met leervoorsprong. In een aantal klassen mogen sterkere leerlingen hun klasgenootjes helpen die het wat moeilijker hebben. Voor kinderen met een leerprobleem of een leerstoornis neemt het team extra maatregelen, dit in afspraak met de ouders.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate.

De gezamenlijke groei van het team in zowel het evenwicht als in de doelgerichtheid van het aanbod, als in een meer muzisch verantwoorde aanpak, geven hiervoor de nodige indicaties.

Curriculum	Het team legde een ontwikkelingstraject af om het aanbod voor muzische vorming breder en doelgerichter invulling te geven vanuit de visie van het leerplan. De school deed hiervoor een beroep op externe deskundigen.
Onderwijsaanbod	De onderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid om het aanbod te verruimen. Naast beeld en muziek krijgen de domeinen bewegingsexpressie, muzisch taalgebruik en drama de nodige aandacht. Voor media zijn er waardevolle initiatieven, maar deze worden nog niet in de jaarplanning opgenomen. Het nieuwe leerplan is niet geïmplementeerd in de school.
<i>Referentiekader</i>	De teamleden zorgen voor een breed spectrum en rijke variatie aan activiteiten en opdrachten. Zij laten hun leerlingen proeven van diverse facetten binnen de muzische domeinen. Hiervoor putten zij vooral uit een eigentijds bronnenboek. Zeker in de onderbouw kaderen de muzische activiteiten geregeld in het klathema voor MMWT en Nederlands.
<i>Planning</i>	De meeste teamleden hanteren een jaarplanning die bestaat uit een opsomming van de activiteiten per maand. Ze zorgen voor een vrij evenwichtig aanbod tussen de domeinen. Ze noteren of het om beschouwen of creëren gaat en aan welke (21 algemene) doelen ze werken. Zo krijgen ze een overzicht en kunnen ze zelf bewaken waar er eventueel nog hiaten zijn. In de dagplanning verwijzen de meesten naar de jaarplanning of naar de gebruikte handleiding.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers plannen hun aanbod weinig vanuit concrete lesdoelen die van het leerplan zijn afgeleid. De eindtermen zijn weinig gekend en vormen dus ook niet het ultieme referentiekader.
<i>Samenhang</i>	Door het gebruik van eenzelfde onderwijspakket gaan de leerkrachten ervan uit dat er een graduele opbouw is. Over de eigen invulling van bepaalde lessen is er soms overleg.
<i>Brede harmonische vorming</i>	De vernieuwde visie op muzische vorming is in de actuele praktijk aanwezig. De leerlingen krijgen voldoende kansen om te beschouwen en te creëren. Sommige onderwijzers stimuleren hun leerlingen om zelf ideeën te bedenken en om experimenterend om te gaan met muzische middelen en opdrachten. De aandacht voor exploreren en de ruimte voor persoonlijke expressie kennen nog wel een groeimarge.
<i>Actief leren</i>	Een aantal keer per schooljaar nemen kinderen deel aan culturele activiteiten. Zo staat er onder meer een theaterbezoek op het programma, bezoeken ze een museum, was er een poëzietocht en mocht een groep het pianobedrijf in de eigen gemeente bezoeken. Ook door de uitwerking van klasdoorbrekende projecten zoals de musical of een thema rond 'Kunst' krijgen leerlingen extra muzische impulsen in diverse contexten.

Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	De school voorziet het minimum aantal lestijden voor muzische vorming. Enerzijds krijgen de lestijden soms een andere (minder muzische) invulling, anderzijds komen er ook wel muzische activiteiten voor in andere leergebieden. Het blijft een opdracht van de school om het gebruik van de onderwijstijd voor muzische vorming te bewaken. Sommige teamleden hebben bewust oog voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen bij hun muzische activiteiten. In de muzische lessen wisselen groeps-, partner- en zelfstandig werk elkaar af. De sociale vaardigheden en de zelfsturing komen hierdoor op een geïntegreerde manier aan bod.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	Op school zijn de nodige materialen, instrumenten en toestellen aanwezig om de leerplandoelen van de verschillende muzische domeinen te bereiken. De digitale borden worden adequaat ingezet in functie van muzische vorming. De school beschikt over een grote en aangename bewegingsruimte om aan bewegingsexpressie te doen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Op schoolniveau zijn er nog geen formele afspraken om de muzische competenties van de leerlingen op een gelijkgerichte en transparante wijze te evalueren. De evaluatie- en rapporteringspraktijk is nog niet afgestemd op de visie van het leerplan of op relevante leerplandoelen. Onderwijzers beslissen autonoom wat voorwerp van evaluatie is en hoe ze evalueren. Alternatieve evaluatievormen komen beperkt voor. De leerlingen krijgen meestal constructieve feedback van de onderwijzer of van klasgenoten. In een aantal klassen zijn er aanzetten om samen met de leerlingen te reflecteren over hun muzisch proces en product. Slechts een beperkt aantal onderwijzers richt deze reflecties op vooraf afgesproken criteria of aandachtspunten.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	Viermaal per jaar ontvangen de leerlingen een rapport. In het semestrieel rapport staat er een globaal cijfer voor muzische vorming. Er wordt niet gespecificeerd over welk muzisch domein of welke opdracht het gaat. In de tussentijdse rapporten komt muzische vorming in bepaalde klassen niet voor. Dit kan leiden tot de perceptie dat de school muzische vorming onderwaardeert. De foto's op de website geven de ouders een kijk op een aantal muzische activiteiten.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Bij groepswork zorgen de teamleden meestal voor een heterogene samenstelling. Ze zorgen ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen of van elkaar kunnen leren. Indien nodig krijgen kinderen extra stimulansen en ondersteuning van de klasleerkracht. In het leerlingenvolgsysteem en tijdens het zorgoverleg is er weinig aandacht voor dit leergebied. Bij de aanvang van het schooljaar hebben de onderwijzers in mindere mate zicht op de muzische competenties of talenten van de leerlingen. De meeste teamleden vragen wie er les volgt in het deeltijds kunstonderwijs. Soms krijgen deze leerlingen de kans om hun verworven vaardigheden te tonen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het traject dat het team de laatste drie jaren heeft afgelegd had een verkennend en inspirerend karakter. Het resulteert in een bredere invulling van dit leergebied, dat beter aansluit bij de verwachtingen van de overheid. De nascholingen hebben een grote impact gehad. Leerkrachten getuigen dat ze een intensieve, maar zinvolle weg hebben afgelegd. Er zijn schoolafspraken die hebben geleid tot een meer gelijkgerichte aanpak. De directeur houdt klasbezoeken om de onderwijskwaliteit van muzische vorming te bewaken en indien nodig bij te sturen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van personeel en andere betrokkenen. Opgemerkte tekorten vinden we terug in de planning waaruit een systematische aanpak blijkt. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de preventieadviseur en de externe dienst, blijkt dat er nauwelijks tekorten opgemerkt zijn op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Er zijn geen fundamentele tekorten te lezen in de verslagen van de elektriciteit en de brandveiligheid.

De vaststellingen in documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse viel echter op dat niet alle locaties even comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Een overdekte fietsenstalling ontbreekt. Leren zorgzaam omgaan met materialen (fietsen) is hierdoor moeilijk te realiseren. De overdekte speelplaats is te klein. De school lost dit op door bij slecht weer de polyvalente ruimte aan de kleuterafdeling open te stellen tijdens de speeltijden. In de te kleine eetzaal wordt in drie shiften gegeten, wat enigszins comfort en goed toezicht mogelijk maakt.

De school werd recent verbouwd en oogt hedendaags, mooi en aantrekkelijk. De klassen, de gangen en het sanitair zijn net en onderhouden.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school voor de vlotte organisatie en de blijvende opvolging van het comfort en de veiligheid van de kinderen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school stelt veeleer impliciet doelen voor de deskundigheidsbevordering van leerkrachten. Het gaat vooral om de bevordering van de onderwijskwaliteit en de ondersteuning van de schoolontwikkeling. Verder verwoordt de schoolleiding ook volgende doelen: mensen vaardig maken om met vernieuwingen om te gaan, expertises vormen, de loopbaan van de leerkrachten begeleiden en een antwoord bieden op individuele noden. Alvorens de nascholingsinitiatieven te bepalen, verzamelt de schoolleiding mogelijke prioriteiten voor het volgende schooljaar. Ze betreft hierbij verschillende lokale partners en neemt daarvoor ook de onderwijsontwikkelingen op macroniveau in beschouwing. Vervolgens analyseert en objectieveert de leiding de verzamelde noden, waaruit een selectie van nascholingsprioriteiten volgt. De belangrijkste noden leiden tot een gedragen bepaling van schoolprioriteiten.
- Ondersteuning** De school ontwikkelt jaarlijks een strategisch nascholingsplan om de doelen te bereiken. Dit plan wordt onderhandeld in het lokaal overlegcomité en met het team besproken. Het bevat vooral teamgerichte nascholingen in functie van kwaliteitsborging en -verbetering. Deze nascholingen hebben vooral plaats tijdens op pedagogische werkdagen of personeelsvergaderingen. Indien relevant doet de school een beroep op experts. Leerkrachten kunnen individuele nascholingen volgen op basis van specifieke noden. De mogelijkheid om dit tijdens hun schoolopdracht te doen wordt beperkt door enkele voorwaarden. De leerkrachten delen de pas verworven inzichten in mindere mate formeel met de collega's. Uitzondering hierop is de zorgcoördinator die tijdens de vergaderingen geregeld collega's informeert over haar bijgewoonde nascholingen. De school investeert enigszins in de vorming van expertises. Dit blijft echter beperkt tot de vorming van de leden van het zorgteam, de ICT-coördinator en de directeurs. Binnen het zorgteam ontwikkelt zich een gedifferentieerde expertisevorming, naargelang de opdracht van de betrokken teamleden. De school neemt ook intern enkele maatregelen om de deskundigheid van haar leerkrachten te bevorderen. Zo organiseert ze soms 'boterhammenoverleg' of past ze haar schoolorganisatie aan om schoolintern overleg te faciliteren. Naast de geplande nascholingen stimuleert de school een kennisdelende cultuur. Een aantal leerkrachten maakt hier gebruik van door bijvoorbeeld samen activiteiten te ontwerpen. Dit gebeurt nog maar weinig tussen De Linde en De Kiem. Hospiteren bij elkaar hoort nog niet tot de schoolcultuur. De school zet ICT weinig in om kennis te delen. Deze informele vorm van deskundigheidsbevordering heeft nog groeikansen.

De Kiem beschikt over een bibliotheek waarin leerkrachten praktijkgerichte informatie kunnen vinden. Het zorgteam beschikt over een aparte orthotheek.

- Doeltreffendheid** Voor de (teamgerichte) nascholingsinitiatieven die aansluiten bij de schoolontwikkeling, gaat de school de effecten van haar nascholingsbeleid na op basis van een kwaliteitscirkel per prioriteit. De schoolleiding volgt daartoe de implementatie van de nieuwe afspraken systematisch op door middel van klasbezoeken, gesprekken of documentenanalyses. Ze ontwikkelt daarvoor transparante en valide criteria en kijkwijzers.
- Op individueel niveau blijkt de competentieverhoging soms wel uit hun functioneren of uit een gerichtere aanpak bij (leer)problemen.
- De school kan de implementatie en verankering van diverse prioriteiten en competentieverhogingen aantonen.
- De effecten van de investering in expertisevorming voor zorg, ICT en directieopleidingen blijken uit een aantal acties die de betrokken personeelsleden ondernemen.
- Ontwikkeling** De schoolleiding verzamelt gegevens uit de opvolging van prioriteiten. Die kunnen leiden tot een bijsturing van het nascholingsplan. Intervisie, collegiale visitatie, hospiteren, ... zijn geen gebruikelijke werkvormen in het licht van permanente (interne)professionalisering. Nochtans uiten vele teamleden de wens aan dergelijke initiatieven te mogen deelnemen.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school ontwikkelde recent een visie op evalueren op basis van vastgestelde evaluatieproblemen bij de implementatie van de leerplannen Mens en Maatschappij, Wetenschappen en Techniek (MMWT) en muzische vorming. Ook de ontevredenheid over het huidige rapport voor de lagere afdeling speelt hierbij een rol. De directeurs verkenden daartoe recent het thema 'evalueren' en deden daarbij een beroep op diverse experts en ervaringsdeskundigen. Deze visie werd op een actieve en praktijkgerichte studiedag gedeeld met het volledige team. Het resultaat is een actuele en breed gedragen visie op evalueren en rapporteren die berust op drie pijlers: breed evalueren, gericht op groei en zorgzaam communiceren. Recent vulde het team deze visie aan met enkele meer praktijkgerichte opties. Het gaat om het onderscheid tussen zachte en harde evaluatie en meer aandacht voor de evaluatie van talenten(ontwikkeling).
- Een analyse van de evaluatiepraktijk in het kleuteronderwijs op basis van de drie pijlers, leidde tot meer aandacht voor empathisch omgaan met kinderen en zorgzaam evalueren. Nochtans heeft de evaluatie van kleuters nog ontwikkelingskansen. Dit geldt zowel voor de permanente evaluatie van kleuters als voor de samenhang tussen de formatieve en (tussentijds) summatieve evaluatie.
- De leerkrachten lichamelijke opvoeding willen ook hun evaluatiesysteem wijzigen, zodat de evaluatie efficiënter geïntegreerd wordt in het leerproces, transparanter en inhoudelijk meer valide wordt.

- Ondersteuning** Momenteel krijgen de leerkrachten van de lagere afdeling ruimte om alternatieve evaluatievormen in hun praktijk uit te proberen. Sporadisch integreren ze hierbij zelf- en peerevaluatie door de kinderen. In een volgend stadium krijgen ze daarvoor ondersteuning van experts. De focus ligt daarbij op de evaluatie van complexe vaardigheden in MMWT en muzische vorming, leergebiedoverschrijdende vaardigheden en attitudes.
- In de kleuterafdeling ondersteunde de school in het verleden de ontwikkeling van de evaluatie door pedagogische werkdagen en teamvergaderingen. Momenteel biedt de school voor de leerkrachten in de kleuterafdeling weinig ondersteuning.
- De school organiseerde enkele overlegmomenten met de leerkrachten lichamelijke opvoeding. Ze plant een meer gerichte begeleiding vanaf volgend schooljaar.
- Doeltreffendheid** Binnen het lopende evaluatiebeleid is de school nog niet toe aan het meten van de doeltreffendheid. Ook de bijsturing van gemaakte afspraken is nog niet aan de orde. De school stelde vast dat het actuele rapport voor de lagere afdeling niet aan de nieuwe kwaliteitscriteria van evalueren voldoet. Daarom zijn de directeurs op zoek naar alternatieve rapportering. Deze beleidskeuze lijkt het evaluatiebeleid te doorkruisen.
- Ontwikkeling** De school maakte al werk van een vernieuwde visie op evalueren. Nu staat ze nog voor de uitdaging om de inzichten te concretiseren in de praktijk. Zeker voor het evalueren van de minder gemakkelijk meetbare domeinen heeft de school nog een weg af te leggen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het directeursteam neemt op schoolniveau het organisatorisch en onderwijskundig schoolleiderschap in handen. Beide directeurs hebben een duidelijk afgebakend takenpakket en vullen elkaar goed aan. Samen met de directeur van De Linde zorgen ze voor een sterk beleidsvoerend vermogen. De personeelsleden weten bij wie ze terecht kunnen met hun vragen en bekommernissen.
- De schoolleiding stelt zich democratisch en laagdrempelig op.
- De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de schoolorganisatie en de administratie. De teamleden typeren hem als correct en discreet.
- De pedagogische directeur geeft de richting aan en bewaakt de koers. Ze maakt afspraken en volgt die op. Ze gaat op klasbezoek, waardeert wat goed is en coacht waar het nodig blijkt. De teamleden appreciëren haar positieve ingesteldheid en staan open voor de tips die ze krijgen. De directeur houdt ook functionerings- en evaluatiegesprekken.
- De zorgcoördinator zet in samenspraak met de directie de zorgbakens uit. Zij brengt nieuwe inzichten naar het team.
- Voor een aantal aspecten van het schoolleven zijn er werkgroepen actief. Zo is er een speelplaatswerkgroep en een werkgroep rond verkeersveiligheid, waar ook ouders bij betrokken zijn. Er zijn deelgroepen die ad hoc worden samengesteld, vooral bij de voorbereiding van feesten (grootouders, sinterklaas, ...). De school maakt weinig gebruik van focusgroepen om bepaalde onderwijskundige thema's te stimuleren.
- Op scholengemeenschapsniveau is er een goede samenwerking tussen de directeurs en worden er gezamenlijke beslissingen genomen.
- Visieontwikkeling** Het opvoedingsproject is schoolspecifiek en steunt op negen pijlers. Overlegmomenten concretiseren de visieteksten en leiden tot afspraken in de onderwijspraktijk. De teamleden reflecteerden over wat de verschillende pijlers voor hen betekenen. Iedereen gaf er een invulling aan vanuit zijn of haar eigen standpunt. Er is daarvan een overzichtslijst gemaakt, die terug te vinden is op het schoolplatform.
- De zorgvisie is geënt op het zorgcontinuüm. De teamleden kregen er uitgebreid informatie over en de rol van de klasleerkracht werd heel uitvoerig met hen besproken.
- Belangrijke documenten zijn weer te vinden in het digitaal schoolwerkplan. Alle betrokkenen vinden een zorgzame communicatie belangrijk.
- Besluitvorming** Het schoolteam neemt voldoende initiatieven om informatie uit te wisselen en tot beslissingen te komen. Dit gebeurt door formeel en informeel overleg. De personeelsvergaderingen zijn het middel bij uitstek om tot een participatieve besluitvorming te komen. Er zijn gezamenlijke vergaderingen met de school De Linde als het over pedagogisch-didactische onderwerpen gaat. Verder zijn er schooleigen vergaderingen en wekelijks ook teamvergaderingen waar er schoolorganisatorische items op het agenda staan.
- Parallelleerkrachten of leerkrachten die een klas delen, overleggen en plannen meestal gezamenlijk hun werk.

De school beschikt over een leerlingenparlement waar kinderen zelf onderwerpen aanbrengen en suggesties mogen doen. Indien verantwoord en realiseerbaar, probeert de school op hun vragen in te gaan.

Kwaliteitszorg De schoolleiding ontwikkelt initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Ze hanteert daarbij de kwaliteitscirkel en gaat grondig te werk. Ze analyseert voorbij prioriteiten, acties en activiteiten, borgt wat goed is en stuurt bij waar nodig. Ze houdt op geregelde basis tevredenheidsonderzoeken bij ouders, leerkrachten en leerlingen. De school deelt de resultaten met alle betrokkenen en pakt de werkpunten aan. De school analyseert de resultaten op genormeerde en externe toetsen. De scores op de interdiocesane proeven (IDP), worden met de leerkrachten van het 6de leerjaar ontleed, maar deze worden nog niet besproken met het hele team.

Talenbeleid Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.
 Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.
 De meeste leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren.
 Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.
 De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.
 Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
 De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
 Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het kleuterteam bereidt de thema's grondig voor en biedt de kleuters een rijk onderwijsaanbod.
- Outputgegevens geven aan dat de onderwijzers erin slagen de eindtermen voor wiskunde bij de meeste leerlingen te bereiken.
- De school biedt de kleuters en de leerlingen een breed en gevarieerd aanbod voor de verschillende domeinen van muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De deskundigheidsbevordering staat in functie van het bevorderen van de onderwijskwaliteit.
- Het team heeft haar visie op evalueren bijgesteld.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school beschikt over een sterk beleidsvoerend vermogen.
- De schoolleiding zet in op visieontwikkeling, betreft het team bij de besluitvorming en maakt grondig werk van haar kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan de ontwikkelingsdoelen en leerplannen nog meer gebruiken als referentiekaders bij de planning en de uitwerking van de thema's.
- Voor muzische vorming kunnen de deelleerplannen nog een grotere rol spelen, zowel bij de planning als bij de evaluatie.
- De school kan het leerplan media implementeren en concretiseren.
- Formele afspraken kunnen de graduele opbouw nog versterken in de kleuterafdeling en voor muzische vorming ook in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De deskundigheidsbevordering kan nog versterkt worden door 'leren van elkaar' en de ontwikkeling en inzet van expertise.
- De evaluatie kan in de kleuterafdeling meer doel- en leerplangericht gebeuren.
- In de lagere afdeling kan de evaluatiepraktijk voor MMWT, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen concreter uitgewerkt worden.

Wat betreft het algemeen beleid

- In functie van de eigen kwaliteitszorg kan de school de beschikbare outputgegevens (IDP) bespreken met heel het team.
- De school kan een overdekte fietsenstalling voorzien.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart DE BIE de inspecteur-verslaggever	Lore VAN DER VENNET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	